

Universitätsbibliothek Paderborn

**Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum
Libri quinque**

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

5 De modo se præparandi ad sanctissimum Eucharistiæ sacramentum
sumendum, & corporis compositione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](#)

terfamilias, quotannis semel rationes omnes datorum & acceptorū colligit, vt statum norit rerum suū: Ita Christianus, qui in mercatu virtutum est constitutus, non malè agit, si quolibet anno videat, quantā ad virtutes accessionem fecerit, quæ virtia depositarit, quas imperfectiones reliquerit, & quantū fieri potest, hunc annum cum præcedenti conferens, si aliquid spiritualis lucri obseruat, Deo gratias agat: si verò detrimentū negligētia sua sit passus, ex animo doleat, stimulusq. sibi ad fortius currendum addat.

CAPVT V.

DE MODO SE PRAEPARANDI
ad sanctissimum Eucharistie Sacramentum sumendum.

EX hoc omnium bonorum Spiritualium fonte, tantum se quisq. haurustum credit, ad quantum capiendum ipse se præparauerit. Potest autē ista præparatio fieri bifariā. Quidam enim satis habet, peccatum in cōmunione evitare, ac se ad cōseruationē & augmentum gratiæ aliquo modo disponere: Alij etiā ad gustandum in hoc Sacramento, quam suavis sit Dñs, & ad gratiā abundantiorē accipiendā, & vehementer augendā se cōparāt.

*De priori præparatione minus perfecta,
sed omnibus necessaria.*

PRIMA præparatio, quæ in omnibꝫ esse debet, exigit, vt quæ impediunt dignum accessum ad cōmunionem, vitentur: cuiusmodi est

*Impedi-
mētorum
remotio.*

est excommunicatio, & peccatum mortale. Ab illa ergo absoluui, qui ligatus est, & ab hoc emundari, qui sibi peccati conscius est, per contritionem, & confessionem, & propositum firmum in posterum abstinenti, curet. Est etiam mane cōmunicaturo impedimentū cibas, post mediam noctem sumptus, nisi periculum mortis immineret: & huiusmodi impedimenta necessario sunt remouēda. Decet etiam alia remoueri: cuiusmodi est nimia distractio mentis, tedium, & somnolentia, & magis quam hæc, cōmotio à pollutione (etiam sine culpa) vel ab alio peccato, præsertim si mortale sit; nam illo die abstinentium esset etiam post confessionem, si causa virgens non excusaret: nō tamē mortaliter peccarer, qui cum his secundiis impedimentis ad cōmunionē accederet; & deuotio multos huiusmodi defectus supplere posset.

P R I M U M ergo in hac præparatione sit, impedimenta remouere.

S E C U N D U M est, bona cum voluntate inseruendi D E O , quæ bonis operibus, cum oportunum fuerit, confirmetur: & cum fide sincera, ad nutriendam animam sanctissimo Christi corpore, accedere.

T E R T I O , curādum est, ut magna cū humilitate, ex consideratione tantæ maiestatis ac sanctitatis, ad communionem accedatur.

Q U A R T O , quæreda est deuotio ex cōsideratione passionis Christi, & ex præsenti benignitate, quæ nobis in hoc Sacramento exhibetur, ad spē & amorem se excitando: ad quod oratio

D. Ber-
nard. de
præcept.
& dispen-
sat.

Bona vo-
luntas &
fides.

Humili-
tas.
Deuotio.

oratio cum consideratione multum valet.

Post communionem, hoc faciendum est Christo, quod solet fieri nobili hospiti.

PRIMO, agendae illi gratiae, quod ad tam vile hospitium accesserit.

SECUNDO, offeremus illi nos totum nostraque omnia, ut illa tanquam sua disponat, & curet.

TERTIO, aperiemus ei paupertatem nostram, nostrosque omnes defectus; petemusque gratiam, ad malas affectiones omnes dependas, virtutesque contrarias assequendas.

De secunda preparatione exactiori.

Ecunda dispositio tria exigit ante communione, tria circa eam, totidem post eam. Ante communione primo exigitur dolor de peccatis etiam venialibus, & confessio, si quid conscientiam grauaret: & breviter, quicquid ad puritatem animae pertinet. Coretiā purgandum est ab omni amore sensuali, ac desideriis, & delectationibus, quae diuinum amorem non adiuvant: & sensus discreta quadam seueritate, etiam in rebus licitis, restringendus est.

SECUNDO, fames huius cibi excitanda est duplice consideratione: altera, excellentiae & rium. utilitatis huius Sacramenti: altera, propriæ paupertatis ac necessitatis.

TERTIO, profunda reverentia & humilitas, quae duabus etiam considerationibus iuuatur. Altera, immensa magnitudinis, dignitatis, & imperij Christi Domini; & puritatis, quia nec stellæ in eius conspectu mundæ sunt. Altera, contrariae vilitatis, & infirmitatis nostræ,

Ita, quæ considerata efficiet, ut diuinam beneficentiam magni faciamus.

Tria circa communionem.

Amor.

Imprimis circa cōmunionē exigitur Amor, qui in duabus cōsiderationibus inuenitur; Altera, passionis Christi, ex cuius vulneribus amor conuenientissimē hauritur: altera, præsentis beneficij, in quo tanta cum dignatione & charitate Iesu Christus se communicat, tanquam familiariter & intimē nobis se cōiungens: nec solū eius maiestas pauperem nostram domum ingreditur, & à nostris vulneribus nō abhorret, sed sanguinem etiā suum & corpus, in medicamentum donat, ad nos sanandos, præseruandos, confirmandos.

Spes.

Secundo, exercetur spes, considerando in Christo esse, quicquid confidentiā excitare potest: hinc quidem, quoniā potest omne bonum nobis conferre, cūm sit omnipotens, & indigentia nostram perspectem habeat. Cūm ergo accedamus ad mare immensum bonorum omnium, quomodo non hauriemus aquam gratiæ abundanter ex eo? Inde vero, quia vult omne bonum nobis impartire, cūm sit summē benignus, cūm nos diligat plus quam nosip̄, magisque largiri nobis sua dona, quam nos recipere, desideret, cumque, ne meritum desit, suum nobis impendat.

*Gratiarū
alio.*

Tertio, ex intimo corde gratias agere pro tanto beneficio, & charitate, qua nos complexus est.

Tria

Tria post communionem.

POst communionem, ad fructum huius Sacramenti seruandum & magnoperè augendum requiriatur.

P R I M O : Custodia sollicita sensuum, linguae & cogitationum, post tantum hospitem domini nostrae exceptum: & si accideret quid committi, quod ipsis oculis displiceret, statim cum dolore ad veniam petendam accedere; & ne à nobis recedat, suppliciter orare.

S E C U N D O : exhibere huic hospiti, quicquid obsequij bonarum operationum, ex ipsius amore poterimus: & quod eisdem deest, bona voluntate supplere, illius gloriae amplificationem cum maxima cupiditate desiderando.

T E R T I O : assistere summo huic hospiti domino nostro suo loco & tempore, per meditationes & orationes deuotas, nobis & proximis nostris omnia necessaria & utilia petendo, laudando, gratias agendo, &c. Iuuat ad hoc ipsum, crebro ad sanctum hoc Sacmentum accedere. Penitus enim in Ieiunum Christum ingrediemur, & magis ille participes donorum suorum nos faciet.

De Corporis compositione in sacra Communione.

Quod ad Corporis compositionem attinet, ea sit eiusmodi, quæ & tantum Sacmentum deceat, & nihil insolens habeat, & Sacerdoti sacrâ hostiâ porrigenti molestiam non adferat. Itaque genua flectantur, manus complicantur, non ad os eleuantur, ne Sacerdotem impediant, sed circa pectus decenter compositæ. Caput sine motione sit in neutrâ partem inclinatum, aut anterius demis-

demissum, sed moderatè eleuatū; vt citra difficultatē à Sacerdote os attingatur. Oculi vel clausi vel demissi; turpe enim est, ex tempore, vel Sacerdotē aspicere, vel alio oculos cōuertere. Os omnino quietū sine vlla lectione vel labiorum motu, honestè apertū, non nimis di ductū: Lingua extrellum labium attingat, nō nimis extensa, vt hostiā suscipiat, & in os deferat, saliuāq. reuerenter liquefactā in corpus demittat; non enim est dentibus terenda, vel palato admouenda, sed ante ablutionis sumptionē deglutienda. Corpus totum erectū sit, & sine motu ullo quietū; suspiria, flatus, gemitus, pectoris tensiones, exclamations, vocales orationes, & id genus alia, quæ nō rarō periculum adferunt, vel casus hostiæ sacræ, vel contactus dentium, aut labiorū; cōmunionis tempore omittantur. Oret tunc solus spiritus, sanctaque & suavi meditatione in Deū feratur.

CAPVT VI.

ARGVMENTA POPVLARIA EX similitudinibus ducta, pro frequenti communione corporis Domini.

SI C V T patens, cui gratissimum est frequenter domum filij sui vocari, sciens huius sui desiderij filium esse consicum, non rectè accipit, si semel tantum, bis tērve in anno, aut saltē rarō admodum inuitetur: Ita **Trou. 8.** Christus, cuius nouimus esse delicias versari cum filiis hominum, si rarō admittatur, inerit iniquē ferre potest.

2. Amī.